

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Туристичне краєзнавство»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Туризм»
Спеціальність	ІЗ Туризм
Галузь знань	І Транспорт та послуги
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІВ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Логвин Михайло Михайлович

к. геогр.н., доцент

доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-068-898-33-93
Електронна адреса	lleppta777@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Вивчення взаємозв'язків між фізико-географічними об'єктами, природою та суспільством, пізнання рідного краю та збереження багатств навколишнього середовища, формування знань, умінь і навичок здійснення туристично-краєзнавчої діяльності
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та візні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність широких знань з туризмознавства, географії, екології
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору (ПР04); • аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території (ПР05) • застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг (ПР12); • проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття (ПР14); • розуміти етнографічне різноманіття та геодемографічні особливості при створенні 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (К02); • здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу (К04); • прагнення до збереження навколишнього середовища (К05); • навички міжособистісної взаємодії (К12); • здатність працювати в команді та автономно (К14)

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>національно-культурного туристичного продукту (ПР23);</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (К16); • здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій (К17); • розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів (К19); • вміння використовувати етнографічні та демогеографічні матеріали в процесі популяризації національного туристичного продукту (К31); • здатність використовувати знання, уміння і практичні навички в галузі етики, естетики, культурної антропології та суміжних гуманітарних галузей знання при проведенні туристично-краєзнавчих досліджень (К32). 	

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Методологічні основи туристичного краєзнавства		
Тема 1. Туристично-краєзнавча діяльність: об'єкт, предмет, основні завдання та теоретико-методологічні засади дисципліни.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Графічно розкрити зміст туристичного краєзнавства. Зробити письмові висновки.
Тема 2. Туристична картографія як основний методичний засіб туристично-краєзнавчої діяльності.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Використовуючи програмне забезпечення Microsoft Office PowerPoint, підготувати картосхему свого регіону з наявними туристичними ресурсами.
Модуль 2. Організація та проведення туристично-краєзнавчої діяльності в Україні		
Тема 3. Природні туристично-краєзнавчі ресурси України.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему: «Природні туристично-краєзнавчі ресурси свого регіону».
Тема 4. Фортеці, замки і монастирі як туристично-краєзнавчі об'єкти.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь на тему: «Монастирі як туристично-краєзнавчі об'єкти (фортеці, замки, палаци) свого регіону».
Тема 5. Організація використання печер для цілей туризму.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентацію на тему «Використання печер, ярів, катакомб в туризмі».
Тема 6. Музеї як об'єкти туристично-краєзнавчої діяльності.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Зробити аналіз діяльності одного з музеїв свого регіону та України.
Тема 7. Організація та проведення туристично-краєзнавчих подорожей.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентацію на тему «Розвиток туристично-краєзнавчої діяльності в N-й області України». Для цього необхідно опрацювати літературні джерела та матеріали офіційних сайтів обласних управлінь з туризму та курортів ОДА, які містять інформацію про: природні туристично-краєзнавчі ресурси області; історію становлення й розвитку туристичного краєзнавства, туристично-краєзнавчі об'єкти та особливості організації подорожей та екскурсій в області.

Інформаційні джерела

1. Браславська О. В. Краєзнавство і туризм: навчальний посібник / О. В. Браславська, І. Г. Рожі. – Умань : Візаві, 2023. – 307 с.
2. Булава Л.М. Географія своєї області. Полтавщина. Методичний посібник до краєзнавчого атласу / Л.М.Булава. – Полтава: Оріяна, 2004. – 28 с.
3. Гарбар В. В. Краєзнавство і туристична робота в освітніх закладах: навчальний посібник / В. В. Гарбар, І. П.Касіяник, О. В. Матуз, С. С. Придеткевич. – Кам'янець-Подільський : Видавничо-поліграфічне підприємство «Апостроф», 2024. – 94 с.
4. Данильченко О. С. Методика краєзнавчо-туристичної роботи : методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт / Данильченко О. С., Корнус О. Г., Король О. М. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2023. – 30 с.
5. Дем'янчук Г. С. Українське краєзнавство: сторінки історії. / Г.С.Дем'янчук. – К.: Просвіта 2006. – 293 с.
6. Доценко А. І. Туристичне краєзнавство: навчальний посібник / А. І. Доценко. – Київ : Університет «Україна», 2022. – 128 с.
7. Карпенко Н. Реалізація туристичного потенціалу в умовах війни та повоєнного відновлення: регіональний аспект. / Карпенко Н., Шуканов П., Логвин М., Єгорова О.В., Шуканова А. // Актуальні проблеми сталого розвитку. – 2025. – Том 2. – № 4. – С. 80-87.
8. Костриця М.Ю. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика / М. Ю. Костриця. – Житомир: Косенко, 2006. – 444 с.
9. Краєзнавство в Україні: сучасний стан і перспективи: наук. Збірник. – К. : Академія, 2003. – 232 с.
10. Крачило М. П. Краєзнавство і туризм: навч. посібник / М.П.Крачило. – К.: Вища школа, 1994. – 191 с.
11. Кушнір Л.М. Географія рідного краю (економіко-географічна характеристика Полтавської області) : Посібник / Л.М. Кушнір. – Полтава : ПДПУ, 2008. – 60 с.
12. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство: Навчальний посібник / Є.В.Панкова. – К.: Видавництво: Альтерпрес, 2003. – 352 с.
13. Петранівський В.Л. Туристичне краєзнавство: Навчальний посібник / В. Л. Петранівський, М. Й. Рутинський. За редакцією проф. Ф. Д. Заставного. – К.: Знання, 2006. – 575 с.
14. Полтавська область : природа, населення, господарство. Географічний та історико-економічний нарис / [Аліман М.В., Андрієнко В. В., Булава Л. М. та ін.]; за ред. К. О. Маца. – [2-ге вид., доп. і перероб.]. – Полтава : Полтавський літератор, 1998. – 336 с.
15. Україна. Фортеці, замки, палаци. Путівник 70 архітектурних пам'яток / автори-укл. О.М. Беліков, Ю. С. Воронцова. – Харків: Альбатрос, 2011. – 224 с.
16. Логвин М.М. Природокористування на Полтавщині: історико-географічні аспекти М.М. Логвин, В.В. Єрмаков // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. – Серія: Географія. – Вінниця, 2003. – Вип.6. – С.73-78.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvityi-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf> .

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf .

Положення про академічну доброчесність: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf.

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перерахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/ Організація освітнього процесу/ Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf.

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studenty-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-2): захист домашнього завдання (1 бал); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (1 бал); завдання самостійної роботи (1 бал); тестування (1 бал); доповіді з рефератами та їх обговорення (2 бали); наукова робота (2 бали); поточна модульна робота (15 балів)	35
Модуль 2 (теми 3-7): захист домашнього завдання (1 бал); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (1 бал); завдання самостійної роботи (1 бал); тестування (1 бал); доповіді з рефератами та їх обговорення (2 бали); наукова робота (2 бали); поточна модульна робота (15 балів)	65
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
	2. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	6
2. Науково- дослідна	1. Участь в наукових гуртках	6
	2. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
	3. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
Разом*		30

*За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни